“Després de patir un càncer, tothom evoluciona”

Lluïsa Ferrer es jubila a finals de mes després de vint anys al capdavant d’Oncolliga QUIM PUIG.

La Fundació Oncolliga Girona és una entitat sense ànim de lucre que va néixer l’any 2004 amb la intenció de donar un nou impuls a la tasca que la Lliga Catalana d’Ajuda al Malalt de Càncer estava fent des del 1996 per millorar la qualitat de vida dels malalts de càncer i els seus familiars de la demarcació de Girona. Amb el temps, l’entitat ha ampliat la seva mirada i ha optat per la promoció de la salut i la sensibilització de la societat, sense oblidar la seva finalitat principal: donar resposta a les necessitats que les institucions públiques no cobreixen facilitant recursos humans i materials que contribueixin a fer més còmoda la vida de les persones que pateixen una malaltia oncològica. Al cap de quasi vint anys al capdavant de l’entitat, la Lluïsa Ferrer es jubila a finals d’aquest mes, després de passar aquests últims mesos la que potser ha estat la seva etapa més difícil com a presidenta.

Ja tenia pensat jubilar-se abans que esclatés la pandèmia?La veritat és que sí, que ja ho tenia planejat. Aquests últims mesos no han pogut ser com jo esperava a causa del sotrac que hem patit tots amb la Covid, però me’n vaig molt contenta. Em fa il·lusió marxar sabent que hi ha un bon relleu i un munt de gent que se sent seu el projecte i l’estima. A més, deixo una entitat totalment sanejada, amb molt futur i nous projectes sobre la taula.L’Oncolliga es defineix com una entitat que dona resposta a les necessitats dels malalts de càncer que les institucions públiques no cobreixen. Quines són, aquestes necessitats?Tenim una bona sanitat pública i els malalts estan molt ben atesos als hospitals, però quan el metge tanca la porta i el malalt se’n va a casa, sorgeixen molts dubtes, hi ha un buit, que és el que nosaltres cobrim. La gent es pregunta “Què em passarà ara?”, “Estaré bé a casa?”, “Estaré còmode?”... Hi ha molta angoixa i també necessitats que la sanitat no pot cobrir, com per exemple un espai on els malalts que viuen lluny de l’hospital es puguin estar mentre fan tractaments de llarga durada o on els familiars de malalts hospitalitzats es puguin sentir còmodes, per anar a descansar, dutxar-se, menjar alguna cosa... Per això, la llar residència i el suport psicològic van ser els primers serveis que vam oferir a Oncolliga.I com detecten aquestes necessitats?És molt important el boca-orella, però també la col·laboració amb els CAP i els hospitals, que ens deriven els malalts quan necessiten algun dels serveis que nosaltres oferim.A quanta gent calculen que han ajudat?Hem ajudat milers de persones, és incalculable. I com més fas, més veus que pots ajudar.Atenció psicològica, banc de perruques, estètica oncològica integral, fisioteràpia a domicili, assessorament legal, neteja de la llar..., són alguns dels serveis que ofereixen. Quins són els que tenen més demanda?El que té més demanda és el suport psicològic, perquè quan el càncer entra en una casa també hi entren l’angoixa i els dubtes. Per això va ser també el primer servei que vam crear.Es deixen ajudar, els malalts? O costa reconèixer que s’està malalt?No els costa gens demanar ajuda i deixar-se ajudar.I com es finança l’Oncolliga Girona?Principalment, fins que va arribar la Covid, a través de les activitats solidàries que organitzen les nostres 93 delegacions, però també amb les aportacions dels socis i donants i de gent que vol col·laborar amb nosaltres, i en menys mesura amb les subvencions.Són una entitat molt activa que fins i tot s’atreveix a organitzar esdeveniments culturals com el recent festival de dansa Girona en Moviment... Deu ser una gran feinada!I tant que sí! És una gran feinada, però ens ajuda a arribar a més gent, que ens coneguin, i a més contribuïm a un dels pilars de la societat: la cultura.Com ha comentat, compten amb l’ajuda de gairebé un centenar de delegacions formades per voluntaris. Fins a quin punt és fonamental la seva ajuda?És imprescindible. Sense ells no es podria fer res. L’Oncolliga és pionera en voluntariat. Sense les delegacions i els voluntaris d’altres àmbits, com l’hospitalari o el logístic, no tiraríem endavant.És clau mantenir hàbits saludables. A Oncolliga tenen diferents programes que porten a les escoles gironines...Sí, a les escoles

fomentem hàbits saludables d'alimentació amb programes com el Cuinamanides.nyam o L'hort d'en Marçal, aquest últim a través de la Fecec. Són activitats molt necessàries per educar en la prevenció.També tenen un programa de prevenció del consum de tabac als instituts.El programa No et fumis la salut va dirigit a alumnes de primer d'ESO, que és l'edat en què molta mainada comença a fumar o té el primer contacte amb el tabac. Aquest programa el tenim en marxa des de fa vint anys i hi hem de continuar insistint, perquè si ens hi posem més tard ja no serem a temps per evitar que comencin a fumar i després costa molt deixar-ho. Com a cloenda del programa, cada any fèiem una festa molt bonica a l'Auditori de Girona el 31 de maig, coincidint amb el Dia Mundial Sense Tabac. Tot això ha quedat aturat per la Covid, però esperem poder reprendre-ho aviat.A més, han engegat projectes relacionats amb la inserció laboral de persones que s'han quedat sense feina arran d'un càncer. Com és possible, això?És una realitat, això passa. Crec que moltes vegades és per una manca de sensibilitat, de pensar que aquella persona pot recaure, i en la majoria de casos no és cert. S'hauria de sensibilitzar les empreses perquè busquessin solucions per recol·locar les persones afectades en altres llocs dins de la mateixa empresa si es dona el cas que ja no poden fer el mateix que feien a causa de seqüeles. També passa, però, que a vegades hi ha empreses petites que no tenen marge per fer una recol·locació si el treballador afectat ja no pot fer la feina que feia abans. Sempre poso l'exemple de la perruqueria: si una perruquera té un càncer de mama i com a seqüela perd força i mobilitat en el braç, és probable que la propietària del negoci no li pugui donar cap altra feina. Aniria molt bé que l'Estat donés un 33% de discapacitat a les persones afectades, perquè així l'empresari tindria uns incentius fiscals i s'animaria més a contractar aquestes persones.Destinen recursos a la investigació, fet poc habitual en una entitat.No és habitual però és molt necessari. Des que vam començar l'Oncotrail, una de les curses solidàries referents d'Oncolliga, vam pensar que seria bo destinar part dels recursos obtinguts a la investigació per avançar en aquest camp. Les donacions sempre van destinades a projectes de l'Idibgi, ICO-Girona o la Universitat de Girona, és a dir, prioritzem els investigadors d'aquí.Expliqui'ns una mica com va començar la seva tasca social.Per motius de feina vaig coincidir amb una amiga de Terrassa que col·laborava amb l'AECC i em va semblar una bona idea posar-m'hi. Em vaig oferir com a voluntària i vaig començar com a presidenta de Porqueres. Més endavant vaig conèixer dues persones afectades de càncer que volien crear una associació, la Lliga Catalana d'Ajuda al Malalt de Càncer, i em van convidar a formar-ne part, a ajudar-los a engegar-ho. Em va agradar molt el seu tarannà i vaig entrar a formar part de la junta de la Lliga com a vocal i voluntària. Vaig participar molt activament en els projectes que s'anaven engegant fins que l'aleshores presidenta, la Carme Moya, va plegar i vaig agafar el seu relleu. Més tard, quan al 2004 es va crear la fundació, vaig ser escollida també com a presidenta, i fins ara.En tots aquests anys l'Oncolliga ha crescut molt. Com ha estat l'evolució?Vam començar només en tres pobles i des del primer moment volíem que el projecte fos creïble, que la gent se'l sentís seu, que fos un projecte de tots. Al començament tot era voluntariat, vam començar a atendre usuaris amb un equip de psicòlegs voluntaris. Però l'associació va anar creixent i es va haver de professionalitzar. Vam contractar més psicòlegs i fisioterapeutes, vam reforçar les àrees administrativa i de màrqueting i comunicació. Ara mateix hi ha 24 professionals de diferents àmbits treballant per l'entitat.Algun cas o persona que recordi especialment, que l'hagi marcat d'una manera o una altra?N'hi ha tants, que no puc destacar-ne només un. Hi ha molta gent que m'ha marcat d'una manera positiva, especialment quan veus com fan front a la malaltia, com se'n surten, com tornen l'ajuda que han rebut en la mesura que poden... Et fan sentir com és d'important l'Oncolliga per a ells, i això omple molt.I què farà ara que es jubila? Continuarà col·laborant amb l'entitat?Continuaré com a voluntària dins de projectes que hi ha nous, no a primera fila ni prenent decisions, però sí col·laborant en diferents projectes que comencen.Agafa el relleu com a presidenta la seva filla, Paqui Badosa. Quins consells li ha donat?No m'agrada aconsellar, perquè cadascú té el seu criteri. A més, la Paqui ho ha viscut sempre de prop, ha col·laborat amb l'entitat sempre que ha pogut. L'únic que li he dit és que m'agradaria que no es perdi la flexibilitat, l'acompanyament, la proximitat i la sensibilitat de l'entitat cap als malalts i les seves famílies, que ells siguin sempre el més important i que l'Oncolliga continuï essent una entitat de tothom.La supervivència al càncer ha augmentat molt. La por que senten ara els pacients quan se'ls diagnostica és menor que abans? S'ha tret importància a la paraula 'càncer'?Des que vàrem començar ha canviat molt. La paraula càncer era tabú. Ara no ho és, però la por continua existint, ens fa por a tots. La diferència és que la paraula ja no té una connotació tan

dolenta perquè hi ha més tractaments, més personalitzats... La paraula s'ha fet més quotidiana... És important desmitificar un tema, com més se'n parli millor, i s'ha avançat molt en aquest aspecte.I com és la vida després d'un càncer?Després de patir un càncer, tothom evoluciona. És una pedra al camí que costa molt d'arraconar. Tothom canvia les seves expectatives, però curiosament hi ha gent que et diu que gràcies al càncer ara és diferent, té altres prioritats a la vida. Això sempre m'ha impressionat molt.Com ha afectat la Covid-19 a la fundació? I als malalts?Ens ha afectat molt perquè, com ja he comentat abans, ens refiem de les activitats de les delegacions per generar recursos, i d'un dia a l'altre es va suspendre tot. Amb els treballadors vam haver de fer un ERTO durant uns mesos. Però hem anat fent petites coses en complicitat amb les delegacions que ens han permès sobreviure, no haver de tancar ni acomiadar ningú. Hauria estat un desastre en un moment en què les necessitats han augmentat. La demanda de suport psicològic, per exemple, ha crescut un 25% el 2020; hi ha més gent que va a morir a casa i que necessita atenció a domicili, material ortopèdic adaptat... Estem molt satisfets de poder dir que no s'ha deixat de fer cap servei durant aquests mesos tan complicats.Finalment, a grans trets, què podem fer per col·laborar amb l'Oncolliga?La millor manera de col·laborar-hi és fer-se soci donant, fent l'aportació que es pugui. També es pot ajudar assistint a les activitats solidàries que organitzem, fent un donatiu puntual, patrocinant esdeveniments, donant material ortopèdic que tenen a casa i ja no fan servir... Hi ha mil maneres d'ajudar!

Publicat a:
-El Punt Avui. Girona 02-08-2021, Pàgina 16
-El Punt Avui. Nacional 02-08-2021, Pàgina 16

Font del document:
http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2004193-despres-de-patir-un-cancer-tothom-evoluciona.html